

строками та процесуальною формою також є особливою процесуальною формою розгляду дуже термінових адміністративних справ у порядку спрощеного провадження [1].

Наприклад, згідно зі ст. 270 КАСУ на обчислення строків, встановлених статтями 273-277, 280-283 цього Кодексу, не поширюються правила частин другої – десятої статті 120 КАСУ. Строки, встановлені у справах, визначених цією статтею, обчислюються календарними днями і годинами [1].

Є окремі категорії розгляду термінових справ у порядку спрощеного провадження в яких розгляд справ здійснюється протягом декількох днів. Наприклад, адміністративна справа з приводу рішень, дій або бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби, приватного виконавця вирішується судом протягом десяти днів після відкриття провадження у справі.

Згідно зі ст. 288 КАСУ адміністративні справи, визначені цією статтею, розглядаються судом за обов'язкової участі сторін у десятиденний строк з дня подання позовної заяви. Апеляційні скарги на судові рішення в адміністративних справах, визначених цією статтею, можуть бути подані в десятиденний строк з дня їх проголошення. Мова йдеться про справи з приводу примусового повернення чи примусового видворення іноземців або осіб без громадянства за межі території України.

Отже, з наведеного видно, що спрощене провадження є дуже поширеною процесуальною формою розгляду адміністративних справ. За видами, адміністративні справи у порядку спрощеного провадження розглядаються у загальному спрощеному провадженні та у терміновому спрощеному провадженні. В свою чергу термінове спрощене провадження можна поділити на такі види: 1) спрощене термінове просте провадження; 2) спрощене прискорено-термінове провадження; 3) розгляд типових та зразкових справ.

Бібліографічні посилання:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

Полешко Ельвіра Павлівна,

викладач кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДОЛАННЯ ТЕМПОРАЛЬНИХ І ЗМІСТОВНИХ КОЛІЗІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку правової держави, велику роль відіграє утворення правової системи України, що у свою чергу породжує проблеми колізійності нормативно-правових актів. Така ситуація обумовлюється низкою відповідних факторів, до яких можна віднести: відсутність чіткого розподілу компетенції між органами державної влади, недостатній рівень дотримання правил законодавчої техніки, стрімкий розвиток суспільних відносин, який вимагає оперативного прийняття нормативно-правових актів, внаслідок чого нерідко з'являються суперечливі норми.

Якщо зануритися в історичний етап правотворення, наприклад, взяти до уваги період радянських часів, то юридична наука дуже мало приділяла увагу щодо виникнення колізійності прийнятих норм. У науковій літературі того часу проблематика колізій взагалі могла не висвітлюватися, або розглядалася частково у конкретних випадках.

На сьогоднішній день, протягом останніх десяти років даній тематиці присвячується все більше досліджень. Це можна спостерігати в працях С. Погребняка, Д. Лилака, О. Майстренка, А. Мірошниченка, В. Єрьоменка, В. Ротаня, С. Алексєєва, Д. Бахраха, С. Бобровник, О. Буякова, А. Венгерова, М. Власенка, Р. Гончарова, В. Денисенка, М. Заніної, М. Козюбри, А. Колодія, В. Копейчикова, В. Котюка, В. Лазарева, Д. Лилака, С. Липеня, Л. Макаренко, Б. Малишева, А. Овчаренка, А. Піголкіна, Є. Погорелова, С. Погребняка, С. Полєніної.

Юридичні колізії існують в будь-яких правових системах, не залежно від періоду їх утворення і повністю запобігти їх виникненню на жаль майже неможливо. З огляду на юридичну практику та застосування в ній норм права найбільш складним є подолання змістовних і темпоральних колізій у національній правовій системі України. наявність колізій в законодавстві

обумовлює необхідність їх подолання в юридичній практиці, тобто необхідність здійснення вибору однієї з двох норм, які перебувають в суперечності, з метою вирішення конкретних життєвих ситуацій.

На мою думку, можна звернути увагу, на дослідження науковця Москалюка О.В., який саме досліджував вузьку проблематику подолання змістовних та темпоральних юридичних колізій. Так, у своїй науковій роботі вчений запропонував «принцип спеціальної норми», в якому полягає презумпція розумності законодавця: «прийняття спеціальної норми свідчить про наявність спеціальної цілі законодавця: врегулювати певний різновид суспільних відносин інакше, ніж загальна норма». Проте правило пріоритету спеціальної норми не має універсального характеру. Коли наявність спеціальної норми не може бути пояснена законодавцем з точки зору спеціальної цілі врегулювання суспільних відносин, а загальна норма більшою мірою відповідає принципам права, застосуванню підлягає саме загальна норма. Отже, подолання змістовних колізій, які є наслідком помилки законодавця, здійснюється шляхом застосування принципу доцільності [1, с. 12].

Ще одним із розповсюджених видів юридичних колізій є темпоральні або їх ще називають часовими. Як правило, вони виникають у праві після прийняття актів з одного ж і того питання у різний час. Такі колізії досить часто виявляються у судовій практиці, коли під час розгляду справи, необхідно застосувати відповідну норму, яка може міститися в декількох нормативно-правових актах одночасно.

На думку О.В. Москалюка: «Подолання темпоральних колізій норм права шляхом застосування принципу «більш пізнього акта» було розглянуто правову природу колізійного принципу *lex posterior*, що означає «нова норма краще враховує зміни суспільних відносин, які відбулися з часу прийняття старої норми, тому саме перша і повинна застосовуватися». В юридичній літературі цей колізійний принцип розглядається як прийом історичного та телеологічного способу тлумачення норм права [1, с. 13-14].

При усуненні темпоральних колізій необхідно звертати увагу на відповідні зміни, які відбуваються у правовому суспільстві у результаті прийняття норми права, принципу правової визначеності, який є складовою принципу верховенства права.

Для подолання таких колізій пропонується використовувати принципи права та телеологічний спосіб тлумачення. З метою вибору норми права необхідно дати відповідь на запитання: чи свідчить прийняття нової загальної норми про таку зміну суспільних відносин, в результаті якої відпадає потреба в регулюванні відносин спеціальною нормою [1, с. 15].

Бібліографічні посилання:

1. Москалюк. О.В. Механізм подолання змістовних і темпоральних колізій норм права: автореф. Київ: 2011. С. 22.
2. Москалюк О. В. Подолання колізій норм права кодексів та законів: теорія і судова практика. Адвокат. № 4. 2010. С. 17–23.
3. Москалюк О. В. Співвідношення змістовного та темпорального принципів подолання колізій норм права: традиційний та новітні підходи. Часопис Київського університету права. № 4. 2010. С. 65–70.
4. Москалюк О. В. Поняття та ознаки юридичної колізії. Держава і право: Зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 50. 2010. С. 83–88.

Симоненко Тетяна Володимирівна,
викладач кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

ПРАВО ДИТИНИ НА ЗАХИСТ ВІД УСІХ ФОРМ НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ У СУЧАСНИХ ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Ратифікувавши Конвенцію ООН про права дитини, Україна прийняла на себе міжнародно-правові зобов'язання щодо дотримання міжнародних стандартів прав дитини, відповідно з якими вона повинна забезпечити надійний захист від будь-яких форм насильства та експлуатації. Конвенція має пряму дію на території нашої держави, з приводу чого в Україні на державному рівні проводиться низка заходів, спрямованих на забезпечення правової захищеності дітей,